

עפ"ג 64033/11/22 - מדינת ישראל נגד ולדיסלב מיכאלוב

בית המשפט המחוזי בחיפה

27 מרץ 2023

עפ"ג 64033-11-22 מדינת ישראל נ' מיכאלוב(עצור/אסיר בפיקוח)

לפני הרכב כבוד השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד] אברהם אליקים, סגן נשיא רונית בש

מדינת ישראל מערערת

עו"ד אור זך פרקליטות חיפה פלילי

נגד

ולדיסלב מיכאלוב

משיב

עו"ד רותם כהן

פסק דין

השופטת רונית בש:

1. לפנינו ערעור המדינה על קולת העונש בגזר הדין שניתן ביום 31/10/22 ב-ת.פ. 48668-10-20 ע"י סגנית הנשיאה, כב' השופטת פנינה ארגמן בבית משפט השלום בחדרה (להלן: בית משפט קמא), ולפיו הושתו על המשיב העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים לריצוי בעבודות שרות על-פי חוות דעת הממונה על עבודות שרות; מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא כי לא יעבור עבירה בניגוד לסעיף 144 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וכן עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 ויורשע במי מהן; קנס בסך 5,000 ש"ח או 50 ימי מאסר תחתיו; צו מבחן למשך שנה; פסילת המשיב מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה על תנאי, למשך 4 חודשים וזאת לתקופה של שנתיים ממועד מתן גזר הדין (להלן: גזר הדין). הערעור מופנה כלפי רכיב המאסר בפועל בגזר הדין.

2. המשיב הורשע ע"י בית משפט קמא, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע עבירה של החזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 ועבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית על פי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג-1973.

כתב האישום המתוקן

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 20.10.2020 בשעות הצהריים המוקדמות, במסגרת חיפוש כדין שנערך בביתו של המשיב בפרדס חנה, נמצא שהוא מחזיק אקדח בקוטר 9 מ"מ ובו כדור אחד בקנה, שני כדורים נוספים במחסנית בתוך האקדח וכן החזיק המשיב שני כדורים נוספים המתאימים לשימוש באקדח. עוד נמצא כי המשיב מחזיק בסם מסוכן מסוג קנאבוס במשקל של 47.62 גרם נטו לצריכה עצמית ללא היתר או רישיון.

גזר הדין

4. בית משפט קמא קבע שני מתחמי עונש הולם לכל אחת מהעבירות בהן הורשע המשיב שכן מדובר בעבירות מסוג שונה. בהתייחס לעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, נקבע כי נוכח התיקון המהותי של העבירה, מתחם העונש ההולם נע ממאסר על תנאי ברף התחתון עד 9 חודשי מאסר בפועל ברף העליון שיכול וירוצו בעבודות שירות.
5. בהתייחס לעבירת הנשק, קבע בית משפט קמא כי אין ספק שנפגעו ערכים מוגנים משמעותיים שהינם בטחון הציבור ושלומו וכן הסדר הציבורי ושלטון החוק. בית משפט קמא ציין עוד כי "החזקת נשק חם מסוג אקדח ותחמושת מתאימה יוצרת סיכון שהנשק יגיע לגורמים עברייניים פליליים או בטחוניים שיעשו בו שימוש למטרות של פגיעה בנפש וברכוש. החזקת נשק בידי מי שאינו מורשה גורמת גם לפחד ובהלה בציבור הנורמטיבי מהחשש של תוצאות השימוש בו ומערערת את יסודות החברה האזרחית. הדברים אמורים במיוחד בתקופה האחרונה, דהיינו תקופה שבה גורמים שונים מסיבות שונות, ובעיקר עברייניות משתמשים בנשק חם על מנת לפתור סכסוכים ולעיתים סכסוכים פעוטי ערך".
6. בית משפט קמא התייחס למגמת ההחמרה בענישה בעבירות נשק, ותוך כך ציין את פסק הדין בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.19) (להלן: עניין סובח) בו נקבע כי יש מקום להחמיר בענישה בעבירות נשק נוכח המצב השורר במדינה.
7. בית משפט קמא קבע עוד כי בענייננו אמנם אין מדובר בפגיעה קלה בערכים החברתיים, אולם יש לתת את הדעת לכך שעסקינן בנשק מסוג אקדח ולא בכלי נשק אחר מסוכן יותר.
8. בסיכומו של דבר, נקבע בגין עבירת הנשק מתחם עונש הולם הנע מ-10 חודשי מאסר בפועל ברף התחתון עד 30 חודשי מאסר בפועל ברף העליון.
9. במסגרת בחינת העונש בתוך המתחם הנ"ל, צוינו לקולה לקיחת אחריות מיידית אשר חסכה זמן שיפוטי וזמנם של עדים, העדר עבר פלילי, היות המשיב עצור מאחורי סורג ובריה 8 ימים ובמיוחד היותו נתון במעצר באיזוק אלקטרוני כ-6.5 חודשים ובהמשך במעצר בית חלקי. עוד צוין כי המשיב אמנם ניהל אורח חיים תקין במישורי חיים מסוימים, אך מהתסקיר עולה כי השתמש בצורה משמעותית ומאסיבית באלכוהול ובסמים. כמו כן, קבע בית משפט קמא כי טענת המשיב לגבי מציאת הנשק אינה מעוררת אמון מה גם ששירות המבחן מצא כי קיים פער בין אורחות חייו של המשיב לבין מעורבותו בעבירות הנשק. לטובת המשיב, צוין כי שירות המבחן מצא שקיים סיכוי נמוך לביצוע עבירות בעתיד וכי רמת המסוכנות של המשיב נמוכה אף שהומלץ כי המשיב ישתלב בהליכי טיפול. בנקודה זו נקבע כי המשיב עבר הליכי טיפול מגוונים מהם נתרם ולפיכך בסופו של יום ההמלצה של שירות המבחן היא המלצה שיקומית הכוללת צו מבחן לצד מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.
10. בית משפט קמא קבע, בסיכומו של דבר, כי קיימת בפנינו תשתית ראייתית על פיה ניתן לסטות מהמתחם לקולה משיקולי שיקום תוך אימוץ המלצת שירות המבחן והשתת צו מבחן וענישה של מאסר בפועל בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה, קנס ופסילת רישיון נהיגה על תנאי.

הודעת הערעור

11. המערערת טוענת כי עבירות הנשק כרוכות מעצם מהותן בחומרה יתרה הנובעת מהסיכון הרב הטמון בשימוש בנשק לפגיעה בגוף ובנפש אם בשל שימוש זדוני ואם בשל תאונה העלולה להיגרם כתוצאה מהשימוש בנשק. עוד צוין הסיכון הטמון בכך שנשק יתגלגל לידיים עברייניות או חמור מכך לידי אלו הזוממים לבצע פיגועי שנאה על רקע אידאולוגי.

12. המערערת מפנה לתיקון 140 לחוק העונשין, הקובע כי יושת למצער עונש של רבע מהעונש המרבי בגין עבירת נשק. כאן נטען כי אף שהתיקון הנ"ל אינו חל בענייננו הרי שהיה על בית משפט קמא לפעול ברוח התיקון לחוק העונשין ולהחמיר בדינו של המשיב.

13. עוד נטען כי כל השיקולים שמנה בית משפט קמא לסטייה לקולה מהמתחם אינם חריגים ומאפיינים נאשמים רבים, וכי אף כאשר המלצת התסקיר היא לשיקום ולהטלת מאסר בעבודות שרות, מוטלים עונשי מאסר של ממש. המערערת חולקת על הקביעה כי המשיב מנהל אורח חיים תקין ותוך כך טוענת כי המשיב השתמש בצורה מסיבית באלכוהול וסמים ואף הסתיר משרות המבחן את הנסיבות האמתיות של החזקת הנשק כאשר טען כי מצא אותו. המערערת טוענת כי אדם המשתמש באופן מוגבר בסמים ואלכוהול ומחזיק אקדח טעון, מהווה סכנה לביטחון הציבור ומעורר דאגה רבה כך שאין כל הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם.

14. המערערת מפנה להמחשת עמדתה לעונש לאסופת פסיקה ובהמשך לכך טוענת כי העונש שהושת על המשיב אינו עולה בקנה אחד, בנסיבות שבפנינו, עם עיקרון ההלימה שהינו העיקרון המנחה בענישה. המערערת טוענת עוד כי טעה בית משפט קמא עת שלא נתן במסגרת גזר הדין משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרבים להם חשיבות רבה במסגרת מאמצי רשויות האכיפה להגן על הציבור מפני השימוש הרב והפוגעני הנעשה בנשק חם המוחזק באופן בלתי חוקי.

15. בסיכומו של דבר, מבקשת המערערת לקבל את ערעורה ולהשית על המשיב מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה במסגרת המתחם לו עתרה המדינה בבית משפט קמא (מתחם הנע בין 14 ל- 36 חודשי מאסר בפועל).

טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

16. בדיון לפנינו חזר ב"כ המערערת על האמור בהודעת הערעור. נטען כי אף שהתיקון לחוק העונשין, בהתייחס לענישת מינימום בעבירות נשק, אינו חל בענייננו, הרי שיש ליתן את הדעת למגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלו, לקבל את הערעור ולהחמיר בעונשו של המשיב, כמתבקש בהודעת הערעור.

17. ב"כ המשיב ביקש לדחות את הערעור תוך שהדגיש את מאמצי השיקום של המשיב לאורך תקופה ממושכת, את היותו נקי מסמים וכן את היותו עובד כיום באופן יציב בחברת פרטנר. ב"כ המשיב הבהיר כי המשיב כיום אף מסייע למדריך בקבוצה הטיפולית, דבר המלמד על הצלחת שיקומו. ב"כ המשיב טען כי התסקירים שהוגשו בעניינו של המשיב מלמדים על תהליך רציף ואמתי של שיקום, ותוך כך טען כי במקרה דנן קיימת הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום אמתיים. נטען כי שליחת המשיב למאסר של ממש תגדע את תהליך שיקומו.

18. כמו כן, ציין ב"כ המשיב את עובדת היות המשיב נתון במעצר באיזוק אלקטרוני במשך 6 חודשים וכן את היותו נתון במשך שנתיים בתנאים מגבילים ללא כל הפרה. נטען כי המשיב לקח אחריות והבין את הפסול הטמון במעשיו.

19. נוכח האמור לעיל, ובהינתן היות המשיב בן ה-40 בעל עבר פלילי נקי, ביקש ב"כ המשיב לאמץ במקרה דנן את שיקולי השיקום ולדחות את הערעור בתיק זה.

דין והכרעה

20. אקדים ואציין כבר עתה כי, לדידי, דינו של הערעור בתיק זה להתקבל, וזאת מן הטעמים אשר יובאו ויפורטו בהמשך. אני בדעה כי, בנסיבות העניין, מן הראוי להחמיר בעונשו של המשיב שכן העונש שהושת עליו חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה והראויה בעבירות נשק מסוג זו שבפנינו.

21. "עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולביטחוננו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא כדין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד" (ע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל (25.6.2013)). בית המשפט העליון עמד, לא אחת, על חומרתן הרבה של עבירות הנשק למיניהן, על פוטנציאל הסיכון הרב הטמון בעבירות אלו, לרבות העבירה של החזקת נשק שלא כדין, ועל התוצאות הקשות והרות-הגורל העלולות להיגרם מביצוע עבירות בנשק.

22. כך נקבע ע"י בית המשפט העליון בעניין סובח הנ"ל לענין החשיבות בהחמרה בענישה בעבירה של החזקת נשק שלא כדין, כדלקמן:

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית והגורם בלעדיו אינן (causa sine qua non) ' למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושוד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה. לעתים קרובות הנשק הבלתי חוקי נרכש מלכתחילה למטרות עבירה, ואף אם הנשק נרכש למטרות 'הגנה עצמית', הזמינות של הנשק מעודדת את השימוש בו לביצוע עבירות שונות ולהחרפת תוצאותיהן. על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק [...]

למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש לגידולן של תופעות אלה".

23. ומהתם להכא:

המשיב החזיק כאמור, ללא היתר כדון, באקדח הטעון בכדור אחד בקנה וכן בשני כדורים נוספים במחסנית שבתוך האקדח. עובדה זו ממחישה את המסוכנות הגבוהה הטמונה במקרה זה בהחזקת הנשק שהרי עסקינן, כאמור, באקדח טעון בו ניתן לירות בנקל. הסברו של המשיב בפני שרות המבחן לפיו מצא את הנשק אינו עומד במבחן השכל הישר וההיגיון, ומלמד על כך שהמשיב לא שיתף פעולה באופן מלא עם שרות המבחן והסתיר את הרקע לביצוע העבירה.

24. לאמור לעיל אוסיף כי התרשמות שרות המבחן מהמשיב כמי שעשה שימוש מסיבי בסמים ואלכוהול מהווה אף היא שיקול לחומרה שכן המסוכנות הטמונה בביצוע עבירת הנשק, בנסיבות אלו, רבה יותר, כפי שטוענת המערערת בערעורה, ובצדק. כאן ראוי להדגיש כי המשיב הורשע אף בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, דבר המוסיף נופך של חומרה להתנהלותו ולמסוכנות הטמונה בביצוע עבירת הנשק.

25. המחוקק קבע לאחרונה עונשי מינימום לעבירות נשק, באופן שהעונש שיושת על מבצעי עבירות אלו יתחיל מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם החליט בית המשפט מטעמים מיוחדים להקל בעונש (סעיף 144(ז) לחוק העונשין, וראו חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 472). התיקון לחוק העונשין לא חל אמנם בענייננו מאחר שהמעשים בהם הורשע המשיב בוצעו עובר לתיקון, אך יש בו כדי לשקף את רצון המחוקק להחמיר בענישה בעבירות נשק.

26. בנוסף למגמת ההחמרה של המחוקק, קיימת בעבירות נשק גם מגמת החמרה של ממש בפסיקת בית המשפט העליון. כך, למשל, בע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' אחמד קדורה (14.4.22) הוחמר עונשו של מי שהורשע מכוח הודאתו בעבירה של החזקת נשק שלא כדון, בצוותא חדא, לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין, מעונש של 10 חודשי מאסר בפועל לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל.

27. נוכח כל האמור לעיל, ובהינתן חומרת נסיבות עבירת הנשק, הרי שהיה מקום להשית על המשיב עונש של מאסר בפועל של ממש למען יראו וייראו ולבטח שלא היה מקום לחרוג במקרה זה לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

28. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מאפשר אמנם לבית המשפט, במקרים המתאימים, לחרוג ממתחם הענישה אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ברם, "לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 40ד לחוק העונשין. אחרת, נמצא כי החריג מרוקן מתוכן את הכלל, שלפיו יש לגזור את העונש בתוך מתחם הענישה בהלימה לחומרת המעשה ולמידת האשם של העושה" (ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (27.4.22)). כך גם במקרה זה אין מקום, נוכח חומרת המעשה ומידת האשם של העושה, לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, דבר הנעשה אך במקרים חריגים ומקרה זה אינו נמנה עם מקרים אלו.

29. עם זאת, בהתחשב בטעמים לקולה הנזכרים בגזר הדין, וביניהם הודאת המשיב, ההליך השיקומי בו הוא נוטל חלק ועברו הפלילי הנקי, אין מקום למצות את הדין עם המשיב מה גם שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם נאשמים.

30. בסיכומו של דבר, אציע לחברי להרכב לקבל את הערעור ולהשית על המשיב חלף עונש המאסר בפועל בעבודות שרות, עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, וכי יתר רכיבי הענישה, למעט צו המבחן, יישארו על כנם.

רונית בש, שופטת

השופט אברהם אליקים, סגן נשיא:

אני מסכים.

אברהם אליקים, שופט סגן נשיא

השופט רון שפירא, נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

אבקש להוסיף ולהדגיש כי העונש שנגזר על המשיב גם כעת, בפסק דינו, הוא עונש מקל ביחס לעבירות שביצע. עם זאת, אני מביא בחשבון שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם/המשיב. עוד אני מביא בחשבון שמגמת ההחמרה בענישה עוגנה בחקיקה לאחר מועד ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם/המשיב. בנסיבות אלו, ובמקרה שבפנינו, ניתן להסתפק בהחמרה מתונה של העונש בגזר הדין.

מצאתי לנכון להדגיש את הנושא כדי להבהיר כי ככלל צפויים אלו המבצעים עבירות בנשק לענישה מחמירה מהעונש שנגזר כעת. אדגיש כי ההחמרה בענישה יכול שתבוא לידי ביטוי לא רק בעונשי המאסר אלא גם בענישה כלכלית משלימה, בדרך של קנסות משמעותיים.

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]

הוחלט פה אחד לקבל את הערעור ולהשית על המשיב חלף עונש המאסר בפועל בעבודות שרות, עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו- מיום 20.10.2020 ועד 28.10.2020, וכי יתר רכיבי הענישה, למעט צו המבחן, יישארו על כנם.

המשיב יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 7.5.2023 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס: רכזת מיון מוקדם 074-7831077 או רשמת מאסרים נדחים 074-7831078 וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

במידה ולא הוצא צו עיכוב יציאה מהארץ הוא יוצא כעת ויבוטל מיד לאחר תחילת בנשיאה במאסר. התנאים שנקבעו כחלק מעכוב ביצוע המאסר בפועל יחולו עד ליום תחילת הנשיאה במאסר.

המזכירות תשלח ההחלטה לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ה'ה' ניסן תשפ"ג, 27 מרץ 2023, במעמד הצדדים.

רונית בש, שופטת

אברהם אליקים,
שופט
סגן נשיא

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]